

Egelantierstuin



Zanderzaal

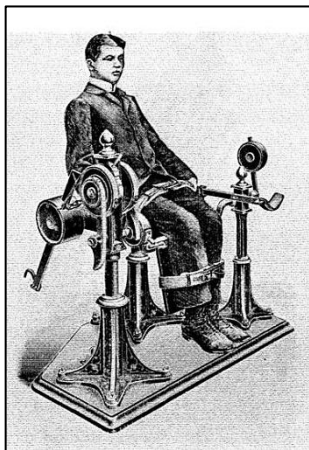
Verscholen in de Egelantierstuin tussen veel groen zie je de achterkant van de Zanderzaal. Boven de ramen is een stenen balustrade te zien met daarin een halfronde steen met een afbeelding waarin een iemands knie onder handen wordt genomen. Deze steen is alleen te zien vanuit de Egelantierstuin en die is te bereiken vanuit de Kleine Houtstraat en via de Zonnesteeg.

De Zanderzaal is een onderdeel geweest van het toenmalige Elisabeth Gasthuis. De zaal kreeg zijn naam door het "Zanderen", een uitdrukking die vandaag de dag niet meer wordt gebruikt. Ze komt voort uit de speciale behandelingen die de Zweedse J. Zander (1835 – 1920) zijn patiënten liet ondergaan met behulp van allerlei toestellen en heilgymnastiek. Met behulp hiervan werden blessures sneller verholpen dan op de klassieke manier. Je kunt dit gerust een voorloper noemen van de fitness van nu.

Gestart werd in 1899 als particulier instituut aan de Kleine Houtweg hoek Badhuisstraat. Het instituut heeft hier twintig jaar gezeten en in

die tijd werd meer en meer duidelijk dat Dr. Zander zijn tijd ver vooruit was. Het was te nieuw en vreemd allemaal en ondanks de goede resultaten rendeerde het instituut niet. Zijn methode met actieve en passieve bewegingen was in de medische wereld wél opgefallen en het EG trok hem aan voor de patiënten van het ziekenhuis. In een barak in de Egelantierstuin werden de behandelingen voortgezet. Deze ruimte was echter te klein voor de toestellen en in een zaal (de latere Zanderzaal) werden de behandelingen tot rond 1948 gegeven. De snelle ontwikkelingen in de chirurgie en andere behandelmethoden en niet te vergeten de hoge

kosten bij de aanschaf van apparatuur maakten ook hier dat de Zander-techniek moeilijk rendabel was te maken.



De zaal kwam leeg te staan en de steen in de balustrade werd de enige verwijzing naar de revolutionaire methode die hier ooit was toegepast.

Theater, kunstexposities, foto's uit het Spaarnestad archief, de Haarlemse Jazzclub en de mogelijke komst van het nationaal Stripmuseum zijn daarna allemaal aan de orde geweest. En nu? De zaal staat leeg

In de tuin staan nog een tweetal beelden. Van Jolanda Prinsen zie je een beeldje op sokkel van twee bekende Haarlemse jazzmusici. Namelijk van Ray Kaart (trompettist) en Ruud Brink (saxofonist). Dichtbij de gedenksteen van de Zanderzaal staat een langgerekt beeld van Van der Gugten. Het heet "Body and Soul" en werd gemaakt ter herinnering aan het naastgelegen voormalige Joles Ziekenhuis. Omdat het beeld eerst voor de voormalige jazzclub in de Zanderzaal stond werd het ook wel het jazzmonument genoemd. In 2011 is het beeld naar de tuin verplaatst in verband met de overlast door jongeren die 's nachts op de holle vorm sloegen.



Bron: - Noord Hollands Archief
- Haarlems Dagblad 10 oktober 1922